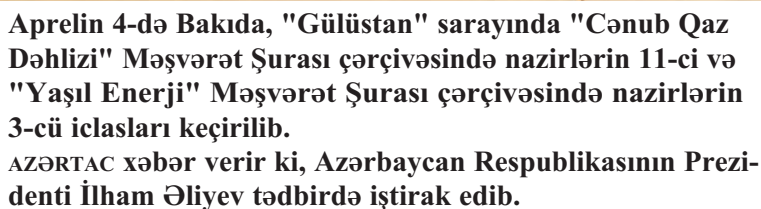

Bakıda “Cənub Qaz Dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 11-ci və “Yaşıl Enerji” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 3-cü iclasları keçirilib

Ardı 3-cü səh.

Azərbaycan enerji sahəsində etibarlı tərəfdaşdır

Bakıda “Cənub Qaz Dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 11-ci və “Yaşıl Enerji” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 3-cü iclasları keçirilib

Əvvəli 2-ci sahə.

Beləliklə, tam başa çatandan sonra birmənalı olaraq maliyyələşmə ilə bağlı praktiki danışıqlar başlayacaq. Əlbəttə, biz indidən söyləyə bilirik, ümid edirik ki, "yaşıl enerji" layihələrinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı məhdudiyyətlər qoyulmayacaq. Lakin düşünürəm ki, Avropa təsisatlarında həmin layihələrin ümumi maraq doğuran layihə səviyyəsinə qədər təkmilləşdirilməsi vacibdir.

Bununla mən əməkdaşlığımızın fəal formatında əldə etdiyimiz nəticələri yüksək dəyərləndirərək çıxışımı yekunlaşdırıram. Baxmayaraq ki, Bakıda ilbə bir dəfə toplaşırıq, lakin bütün il ərzində çoxsaylı tədbirlər, görüşlər, konfranslar, ikitərəfli və çoxtərəfli tərəfdaşlıq formatları olur və bu format işbirliyi üçün əsas yaradır. Məşvərət Şurasında isə hər dəfə olduğu kimi, biz ötən il ərzində gördüyümüz işləri nəzərdən keçiririk və gələcək addımları planlaşdırırıq. Mən hər iki Məşvərət Şurasına uğurlar arzu edirəm.

* * *

Parviz Şahbazov: Cənab Prezident, biz çox dəyərli şərhlerinizə görə Sizə olduqca minnətdarıq. Məşvərət Şurası həm regional, həm global səviyyədə enerji təhlükəsizliyinin gücləndirilməsi üçün çox önəmli platformaya çevrilmişdir. Bu, Sizin uzaqgörən təşəbbüsünüzün əsasında olmuşdur. Həm marşrutları, həm də mənbələri əhatə edən şəxələndirmə ilə bağlı verdiyiniz ardıcıl təlimatlar hazırdadır "yaşıl enerji" təşəbbüsünə çevrilərək, şüaranı rolunu gözəl əməkdaşlığımızın təməli kimi qəbul edirik. Biz davamlı dəstəyinizi yüksək dəyərləndiririk və Sizə səmimi təşəkkürümüzü bildiririk.

İcazənizlə, indi isə mən Məşvərət Şurasında həmsədrliyinə çox mühüm vaxtda başlayan Avropa İttifaqının energetika və mənzil tikintisi komissarı cənab Dan Yorgensenə müraciət edirəm: Biz sizinlə sıx işləməyi səbirsizliklə gözləyirik və sizə mühüm işinizdə uğurlar arzu edirik.

Cənab Yorgensen, söz sizindir.

Komissar Dan Yorgensenin çıxışı

- Çox sağ olun və icazə verin, çıxışımı cənab Prezidentə təşəkkürümü bildirməklə başlayım. O, nəinki bu gün keçirilən şuraların iclaslarına rəhbərlik edib, o cümlədən Avropa İttifaqı ilə çox sıx dostluq və tərəfdaşlığa şəxsən sədaqətini göstərərək, bunu yüksək dəyərləndiririk və buna görə Sizə olduqca minnətdaram.

Zəti-aliləri, xanımlar və cənablar, mən bu gün burada olmağdan məmnunam və hamınıza iştirakınıza görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Mən son illər ərzində Avropa İttifaqı Komissiyası ilə yaxşı əməkdaşlığa görə nazir Şahbazov və xüsusi təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Üç il əvvəl Rusiyanın Ukraynaya təcavüzü ilə müdaxiləsi və enerji ticarətinin onun tərəfindən silaha çevrilməsi enerji bazarımızın əsaslarını tam dəyişdi və Avropanın enerji sistemində böyük dəyişikliyə səbəb oldu. Həmin çətin vaxtlarda Azərbaycan Avropa İttifaqı üçün etibarlı enerji tərəfdaşı kimi öz rolunu gücləndirdi. 2020-ci ildə Azərbaycanın "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə Avropaya qaz nəql olunmağa başladı.

Bildiyiniz kimi, prezident fon der Layen iki il öncə buraya gəlmiş və cənab Prezident, Sizinlə enerji sahəsində strateji tərəfdaşlığa imza atmışdır. Azərbaycanla tərəfdaşlığımız və "Cənub qaz dəhlizi" üzrə əməkdaşlığımız qaz təchizatımızı şəxələndirmək və Rusiya qazından asılılığı azaltmaq üçün söylərimizdə əsas yer tuturdu. Biz gələn illərdə gözləyirik ki, Azərbaycandan daxil

olacaq qaz xalis sifra keçidimiz zamanı Avropa İttifaqının enerji sistemində mühüm rol oynayacaq.

Biz bu baxımdan ticarət imkanlarının artırılması üçün göstərilən səyləri alqışlayırıq. "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası dəhlizin işləməsinə nəzarət etmək, neft və qaz sektorunda metan emissiyalarını aradan qaldırmaq, bərpaulunan enerjiden istifadə etmək və elektrik enerji şəbəkəsini təşviq etmək kimi səylərin mühüm hissəsidir. Lakin işimiz yalnız bu günün çağırışlarının həllindən ibarət deyil.

Biz gələcəyimizdə doğru yolu müəyyən edirik. Bu səbəbdən biz Cənubi Qafqaz ilə Avropa İttifaqı arasında "yaşıl enerji" dəhlizinin qurulması üzərində çalışırıq. Müxtəlif texnologiya və fərqli marşrutlardan istifadə etmək barədə müxtəlif konkret ideyalar var.

Ən perspektivli ideyaların bir arada gətirilməsini və onların lazımı "yaşıl enerji" dəhlizinə çevrilməsini müəyyən etmək qalır. Bütün tərəflər yaxşı əməkdaşlıq özünə və böyük maraqlara malikdirlər. Prezident fon der Layenin qeyd etdiyi kimi, biz bütün regionun bu layihədən faydalanmasını təmin etmək üçün inklüziv yanaşmanı dəstəkləyirik.

Bu, üçüncü "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurasında mühüm mövzu olacaq. O həmçinin ötən il Azərbaycanın COP-da sədrliyi zamanı irəliləyən təşəbbüslərdə irəliləyiş müzakirə etmək fürsəti olacaq. Xüsusi olaraq, mən Qlobal Enerji Saxlama və Elektrik Enerji Şəbəkəsi razılaşmasına istinad edirəm. Burada məqsəd 2030-cu ilə qədər 1500 qiqavatlıq enerji saxlama gücünü və 25 milyon kilometrlik

elektrik enerjisi şəbəkəsi infrastrukturunu yaratmaqdan ibarətdir. Həmin təşəbbüslər nəticəsində 2030-cu ilə qədər dünya səviyyəsində enerji səmərəliliyini iki dəfə və bərpaulunan enerji həcmi üç dəfə artırmaq kimi global məqsədlər reallaşacaq. Onlar bizi ilhamlandırır, çünki biz Braziliyadakı COP30 ərəfasında "milli səviyyədə müəyyən edilmiş töhfələr" adlı yeni və daha geniş səviyyəyə hazırlaşırıq.

İcazənizlə, mən 2030-cu ilədək global metan emissiyalarının 30 faizə qədər azaldılması öhdəliyini götürmüş 160 ölkədən biri olaraq Azərbaycanın ötən il qoşulduğu Qlobal Metan Vədinə vürğuləməyə istəyirəm. Mən Azərbaycanın COP29-da bu məsələnin daha da qabardılmasına verdiyi töhfəni yüksək qiymətləndirirəm. Bu layihənin həyata

keçirilməsi çox əhəmiyyətli olacaqdır. Eyni zamanda Azərbaycan xüsusilə enerji sektorunda metan emissiyalarının azaldılmasının müsbət təsirləri baxımından global örnəyə çevrilib. Həmçinin Dövlət Neft Şirkətinin - SOCAR-ın Neft və Qaz Metan Tərəfdaşlıq 2.0-a qoşulması ilə Azərbaycan enerji sektorunda metan emissiyalarının əhəmiyyətli dərəcədə azaldılması və Avropa İttifaqının metan normalarına uyğunluğun təmin olunması istiqamətində doğru yoldadır.

Bildiyiniz kimi, metan itkisində verilməməsi iqlim dəyişikliyi təhlükəsinin aradan qaldırılmasında ən səmərəli tədbirlərdən biridir. Bu, həmçinin yerli bazarlar və ixrac üçün mövcud qazın həcmi artırır. Enerji sahəsində strateji tərəfdaşlığımızın mühüm elementi kimi, Avropa İttifaqı bu sahədə in-

kişafı sürətləndirmək və bizim birgə irəliləyişimizi nümayiş etdirmək üçün innovativ yanaşmaların tətbiqinin davam etdirilməsində maraqlıdır.

Bütün ölkələrimizdə bərpaulunan enerjinin yerli istehsalının inkişafı təbii qaza qənaət etməyə, münasib qiymətə elektrik enerjisinə çıxışı təmin etməyə və sənaye sahəsində rəqəbətililiyi artırmağa kömək edə bilər. Xüsusilə Azərbaycan gəlincə, enerji səmərəliliyi və bərpaulunan enerji istiqamətində səylər qarşısında illərdə ixrac bazarları üçün daha çox qazı əhəmiyyətli dərəcədə əlçatan edə bilmək potensialına malikdir. Avropa İttifaqı Xəzər dənizində külək enerjisi texnologiyası da daxil olmaqla Azərbaycanın böyük potensialını inkişaf etdirmək üçün onunla əməkdaşlığı gücləndirməyə hazırdır.

Biz gəlincə, son 5 il ərzində Avropa İttifaqı qanunvericiləri daha iddialı enerji səmərəliliyi və 2030-cu il üçün bərpaulunan enerji hədəfləri də daxil olmaqla, Yaşıl Saziş Gündəliyimizin və Avropa İttifaqının "Repower EU" strategiyasının həyata keçirilməsi üçün bütün yeni tədbirləri tamamlayıb. Yeni komissiya əsas diqqəti onun həyata keçirilməsinə yönəldəcək. Ötən ay biz Təmiz Sənaye Sazişini və Əlçatan Enerji Fəaliyyəti Planını təqdim etdik.

Bunlar təmiz keçidi sürətləndirməklə, daha əlçələndirilmiş enerji birliyi qurmaqla və qaz bazarlarımızı daha ədalətli və rəqəbətdavamlı etməklə, bizə evlərimizi və şirkətlərimizi ucuz, təhlükəsiz və dayanıqlı enerji ilə təmin etməyə imkan verəcək.

Biz qazı təkə Avropaya yox, dünyaya çatdırmaq istəyirik. 2030-cu ilin hədəflərinə çatmaq üçün sürəti artırdıqca söhbət təkə qıllım fəaliyyətindən yox, iqtisadi imkanlardan, enerji təhlükəsizliyindən və əlçətanlıqdan gedir.

Əminəm ki, insanlarımızı irəli aparsaq, onlara sərmayə yatsaq və onların ədalətli keçiddə iştirakına nail olsa, biz tarix yazmağa və gələcəyimizi təmin edə biləcəyik.

Yekunda, Zəti-aliləri, nazirlər, səfirlər, xanımlar və cənablar, və-tərəfdaşlarımız üçün enerji təhlükəsizliyini təmin etmək və gələcəyimizə naminə enerji keçidini irəli aparmaq üçün bir-birimizlə güclü enerji tərəfdaşlıqları yaratmalıyıq. Avropa İttifaqı işimizi sürətləndirmək, sənaye bazalarını gücləndirmək və 2050-ci ilə qədər iqtisadiyyatlarımızı iqlim neytrallığı istiqamətində inkişaf etdirmək üçün Azərbaycanla və digər beynəlxalq tərəfdaşlarla birlikdə işləməyə ümid edir.

Gələn, enerji təhlükəsizliyimizi birlikdə gücləndirək, bərpaulunan enerji resurslarına investisiyaları yatraq və bazarlar arasında ticarəti təşviq edək. Zəti-aliləri, bu gün bizi qəbul etdiyinizə və fikir mübadiləsinin aparılmasına şərait yaratdığınıza görə Sizə bir daha təşəkkürümü bildirirəm. Ümid edirəm ki, bu gün hamımız üçün çox maraqlı və ilhamlandırıcı bir gün olacaq.

* * *

Parviz Şahbazov: Cənab Yorgensen, mənalı çıxışınıza görə təşəkkür edirik. Ümid edirik ki, sizin həmsədrliyinizlə Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında enerji dialoqunda yaxşı nəticələr əldə olacaq.

Bununla da açılış sessiyamızı başa çatırıq.

Cənab Prezident, bu gün bizimlə olduğunuzla görə çox sağ olun.

* * *

Qeyd edək ki, toplantıya Azərbaycan və Avropa İttifaqı daxil olmaqla 24 ölkə, 7 beynəlxalq maliyyə institutu və 42 enerji şirkəti qatılıb. Tədbirdə nazirlər, nazir müavirləri və digər yüksək səviyyəli nümayəndələr iştirak ediblər.

Toplantı açılış sessiyasından sonra işini nazirlər sessiyası, "Cənub Qaz Dəhlizi" sessiyası: "Cənub qaz dəhlizi"nin uğurlu istismarı, inkişafında tərəqqi və növbəti addımlar" və "Yaşıl enerji layihələri və yaşıl enerji dəhlizləri" üzrə plenar sessiyalarla davam etdirib.

Həmçinin Məşvərət Şurası çərçivəsində Azərbaycan, Türkiyə, Gürcüstan və Bolqarıstan arasında "yaşıl enerji"nin ötürülməsi və ticarəti üzrə II Nazirlər Görüşü, Xəzər-Qara Dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi üzrə qeyri-rəsmi Rəhbər Komitə/Nazirlər Görüşü və Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında dənizdə külək enerjisinin inkişafı üzrə "dəyirmi masa" keçirilib.

Tədbir çərçivəsində enerji sahəsində əməkdaşlıq üzrə sənədlər imzalandı.

Xatırladaq ki, "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlər toplantısı 2015-ci ilin fevral ayında etibarən keçirilib.

